

# Dags att miljömärka koloniföreningen!

Ingrid Nordwall, text

**Vad är bra för koloniträdgårdens miljö? Finns det gammal beprövad teknik - och bra nya metoder som gynnar miljön? Vad säger forskningen? Vad finns att göra? Det är frågor som man som kolonist kan lära sig mer om när den egna föreningen bestämmer sig för att försöka bli miljödiplomerad. Att kvalificera sig för det går kanske inte på en dag. Det är en process, som alla koloniföreningar ska ha möjlighet att genomgå och som nu Koloniträdgårdsförbundet har fastställt regler för. Den första miljödiplomerade föreningen presenterades i samband med trädgårdsmässan i Stockholm i april 2004.**



Nu kan koloniföreningar i hela landet anmäla sig till att bli miljödiplomerade. Detta är ett resultat av några års försök i Stockholm, där den första miljödiplomerade föreningen utsågs under våren 2004.

Miljöarbete i någon form intresserar allt fler kolonister och koloniföreningar och blir därmed ett alltmer naturligt inslag i dagens koloniträdgårdar. I Holland har kolonisterna jobbat med miljöfrågor och utfärdat miljödiplom sedan slutet av 90-talet. Det har förstas inspirerat försöken i Stockholm.

Det är naturligtvis en ganska lång process att arbeta fram bra regler för miljömärkningen. Kriterierna har utarbetats av en projektgrupp och testats i föreningar i bl a Skarpnäcks Stadsdelsförvaltning i Stockholm som ingått i försöket.

## Varför miljödiplomering?

Arbetet med miljöfrågor borde vara en självklar del i koloniföreningar där medlemmarna är engagerade i natur och trädgård. Miljödiplomeringen är ett sätt att uppmuntra och stimulera det arbetet, så att det också blir synligt och känt för andra. Det är en möjlighet att få fler medlemmar i föreningen att engagera sig som gynnar både föreningen, medlemmen och den egna odlingen. Ett praktiskt miljöarbete kan dessutom vara ett led i att stärka föreningen och dess berättigande - inte minst med tanke på eventuella hot om kraftiga avgiftshöjningar eller rentav bostadsbyggande eller annat på koloniområdet.

## Krav och frivillighet?

För de föreningar som visat intresse och satt sig in i det skrivna underlaget har det också ordnats en diskussionskväll på temat miljödiplomering. Genomgången gav värdefulla synpunkter för det fortsatta arbetet. Målet är att få med alla medlemmar i de föreningar som vill vara med. Hur det ska gå till diskuteras. Ska det bli en plan som sträcker sig över flera år? Hur undviker man att detta blir ett otillbörliga pekpinnar om vad man får och inte får göra i ett koloniområde? Hur motiverar man medlemmarna och hur får man fram ett bra material som kan hjälpa styrelsen att inspirera dem? Och vad är ett bra material? Det är några synpunkter som har kommit från föreningarna. Hur få stöd i detta arbete och hur kan styrelsen på ett bra sätt sprida idén till medlemmarna? En enkel lathund är ett förslag. Ett annat är att uppmuntra föredömen i föreningarna så att miljöintresset sprids.

Det gäller också att inte krångla till miljöarbetet och att poängtera att allt är frivilligt och mycket bygger på förtroende mellan medlemmar och styrelse. Däremot måste det finnas någon form av kontroll för att märkningen ska ha något värde, både för medlemmar och för omvärlden.

## Vad händer nu?

Reglerna för miljödiplomering har fastställts av förbundsstyrelsen. Runt om i landet är många koloniföreningar informerade om miljödiplomeringen. En del arbetar sedan flera år tillbaka aktivt med miljöfrågor och kan redan vara aktuella för att bli diplomerade.

Redan idag har många föreningar inskrivet i sina stadgar eller ordningsregler att medlemmarna ska odla ekologiskt, inte använda konstgödsel eller kemiska bekämpningsmedel. Detta är ju ett av grundkraven för miljödiplomeringen. Andra är att alla medlemmar i en förening ska tillämpa kompostering. Även föreningen ska uppfylla vissa villkor

gentemot sina medlemmar, t ex ska en förening informera alla, både nya och gamla medlemmar, dels om miljödiplomeringen dels om bra miljöprodukter.

### **Hur gör man?**

Är du och din förening intresserad, ta kontakt med Britta Gussander eller Kari Larsen i FSSK. Se FSSKs styrelse. Ett ex av miljödiplomeringshäftet har gått ut till alla föreningar med förbundscirkuläret i juni – 04.

För att få extra ex av miljödiplomeringshäftet och handledningen, kontakta trädgårdskonsulent Solveig Sidblad på tel 08-556 930 81 eller [solveig.sidblad@koloni.org](mailto:solveig.sidblad@koloni.org). Du kan också få häftena som PDF-fil.

Det första steget när en förening har anmält sig till diplomeringen är att göra en områdesbeskrivning, d v s inventera föreningens status när det gäller miljön och beskriva dess miljö. Med hjälp av checklistan kan man sedan slå fast hur långt medlemmarna/föreningen har kommit i miljöarbetet och vilka förutsättningar som finns för att bli miljödiplomerad och hur man kan förbereda sig för de olika nivåerna, stegen, som diplomeringen och dess poängsystem är uppbyggd kring.

### **Steg på vägen:**

#### **Information, kurser**

#### **uppsökande verksamhet**

I det fortsatta arbetet kan föreningen få stöd dels av en utarbetad handledning, dels av utbildade personer från regionen som kommer med förslag på hur man kan komma vidare. Hela miljömärkningen är ett arbete på sikt. När man inte diplomeringen under det första året kan man lägga upp en plan på två till tre år. En bra idé är förstås att lägga upp en kursplan och ordna kurser med utgångspunkt från miljödiplomeringens grundkrav.